

Collegial-Tidende for Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 3. Den 15de Januar 1803.

Trykt i Kjøbenhavn hos Director Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen og Peter Johan Monrad,
Justitsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Offentlige Foranstaltninger.

Ifølge Hs. Majestæts Resolution af 22 Decbr. f. A.
er, igjennem det tyske Cancellie, under 7 d. M., ud-
færdiget et Patent angaaende den, i Hertugdømmene
Schlesvig og Holsteen, Herstædet Pinneberg, Grevska-
bet Ranzau og Staden Altona, den 13 Febr. foreta-
gende almindelige Folketælling*). Dets Indhold er i
det Væsentlige følgende. 1) Tællingen skeer ved Ci-
viløvrigheden, Officialerne eller Jurisdictionen paa et-
hvert Sted, som Præsten gaaer tilhaande med de for-
nødne Efterretninger. 2) Paa Steder, hvor der boer
Underaatter af forskjellige Jurisdictioner, foretager en-
hver

*) Conf. Collegial-Tidenden 1800, Side 754 - 758.

hver Øvrighed blot Tællingen af sine, for at ingen skal blive to Gange anført i Listerne. 3) Alle enkelte Huse regnes til de Byer, hvis Jord de ligge paa, eller, hvor dette er uvist, til de nærmestliggende, og anføres saaledes ved Enden af Bytællingslisterne med den Høsskrift: enkelt Huus. 4) Til Tællingen ere Schemata og linierede Ark blevne trykte, hvoraf Embedsmændene erholde et tilstrækkeligt Antal. 5) Tællingen foretages, om mueligt, af hver Embedsmand Søndagen den 13 Febr., hvorom itide enhver Huusfader underrettes. Præsterne skulle ogsaa gaae Embedsmændene tilhaande, især ved Revisionen, om de skulde have nogen Tvivl om Listernes Rigtighed. 6) Kan Tællingen i et District ei fulderendes paa een Dag, fastsættes den følgende Dag; dog ansees den 13 Febr. som Tællingsdagen, saa at den, som fødes efter denne Dag, tælles ei med, og den som døer efter den, tælles med som levende d. 13 Febr. 7) Hvor det er umueligt at foretage Tællingen den 13 Febr., skal den skee saasnart mueligt, og paa den i 6 § foreskrevne Maade. 8) I Tællingen indbefattes Alle og Enhver, af hvad Stand de end maatte være, endog Fremmede, som opholde sig i fornævnte Provindser den 13 Febr. Ligeledes medtælles de af Landets Børn, som paa denne Dag maatte være paa Reiser eller fraværende, men have deres sædvanlige Ophold under den Jurisdiktion, hvor Tællingen skeer, og igjen begive sig derhen.

hen. 9) Enhver optegnes i det Huus, hvor han har sit Natteleie, hvilket ogsaa skeer med dem, som ere fraværende med det Forsæt at komme tilbage. 10) Enhver Person optegnes med sit fulde Navn og Alder. 11) Ved ubekjendte Navne, som ei tydeligt tilkjendegive Kjønnets, tilføies Personens Kjønn. 12) Ved det fulde Navn af dem, som høre til een Familie, foresættes Tallene 1. 2. 3 o. s. v. Ved fremmede eller fraværende Personers Navne, som indføres, bemærkes saadant udtrykkeligen under Navnet i en egen Linie. 13) Ikke det tilbagelagte men det begyndte Aar af eens Alder optegnes. Ved alle Børn under 1 Aar skrives 1, ved dem over 1 Aar 2. o. s. v. 14) Ved enhver Person bemærkes hvad den er i Huset, Mand, Kone, Barn, Slægtning, Tjenestetjyende o. s. v. 15) Tilgemaade anføres, om den er gift første eller anden Gang, eller ugift, om første Gang eller hvor ofte i Enkestand. 16) Endeligen angives enhver Persons Næringsvei, Titel, Embed, Haandtering, o. s. v., og ved dem, som leve af Almisse, anføres dette udtrykkeligen. 17) De saaledes udfyldte Lister tilstilles af de optegnende Embedsmænd Magistraterne i Staderne, Overembedsmændene paa Landet, men i de adelige og klosterlige Districter de vedkommende Prælater og Districtsdeputerede. Disse samtlige Vedkommende skulle endnu engang gjenneemsee Listerne, anmærke de ved Sammenligningen forekom-
mende

mende Mangler, og derefter sende dem til Overreiterne, som befordre alle Lister tillsammans til det kongelige Rentekammer. 181) Enhver Vedkommende skal anvende den mueligste Nødsagtigbed ved Tællingen og Listernes Udfyldelse. Den som heri begaaer Feil, kan vente at faae den urigtigbesundne Lister tilbage til Berigtigelse paa sin Bekostning.

I Anledning af en i Böhmen, i Nærheden af den sachske Grændse, udbrudt Qvægsyge, ere samtlige Over-Nyrigheder, Magistrater og Toldsteder i Hertugdømmene, fra den angaaende Qvægsygen anordnede bestandige Commission i Kjøbenhavn, under Dags Dato blevne tilskrevne saaledes:

Det er hertil blevet indberettet, at Qvægsygen skal i Böhmen, i den Leütmeritzer Kreds, paa Neuschloss, omtrent 5 Meile fra den sachske Grændse, være udbrudt med saadan Hæftighed, at henimod 200 Stykker Qvæg skal være død deraf i saa Dage, og at derfor ei alene det smittede Sted, paa Foranstaltning af Gouvernementet i Böhmen, er blevet besat og Passagen over Elben standset, men at ogsaa paa den sachske Side al Qvægtransport der er bleven forbudt, og det ved Bøndervagter er blevet foranstaltet, at Ingen, der er kommen fra den böhmiske Grændse, maa opholde sig i Landsbyerne, eller komme i Fæstaldene. Omendkjøndt

der

der nu vel ikke, for nærværende Tid, saalænge Slibsfarten paa Elben, formedelsf den indtrufne Vinter, desuden er standset, udfordres nogen Sikkerheds Anstalter i de kongelige Lande i Henseende til denne Qvægsyge, saa har Man dog, i Overeensstemmelse med den 5 § i Forordningen af 20 Febr. 1801, herved villet bekendtgjøre dette Tilfælde, ligesom Commissionen, naar de hertil nærmere indløbende Efterretninger skulde udfordre det, ikke skal undlade, i Følge den 1 § i bemældte Forordning, at sœie de videre fornødne Foranstaltninger.

I Nærheden af Danzig, i Wittstock, samt i Danziger Werder, har ligeledes yttret sig en Sygdom iblandt Qvæget, hvoraf henimod 150 Stykker ere bortdøde eller ihjelslagne; men denne Sygdom er dog befunden ikke at være den smittende Qvægsyge. I øvrigt er Qvægsygen i Lithauen og den russiske Deel af Polen, hvori- mod Qvægsyge-Commissionen, under 11 Septbr. f. A., har sœiet de fornødne Foranstaltninger*), endnu ikke op- hørt.

Lovgivninger.

Under 15 Decbr. f. A. er, igjennem Rentekammeret, udfærdiget en Forordning, hvorved paabydes en ny Afgift af Besiddelse, Nytte og Brug af faste Eiendomme, for Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, Her-

*) See Collegial-Tidenden 1802. S. 593 = 594.

Herstabet Pinneberg, Grevskabet Rantzau og Staden Altona. Dens Indhold er følgende. Præmisserne ere de samme, som i den under 1 October s. A. udsærdigede Forordning for Danmark.

I. Afgift af Jorder.

§ 1. Afgiften svares efter en dobbelt Burdering, nemlig af den frugtbringende Besiddelse af dyrket Land, og af Indkomsten af sammes Benyttelse. Den ene Burdering skeer efter Værdien af det dyrkede Land; den anden efter sammes Areal og Omfang.

§ 2. Til den Ende ansættes alt Land paa Gæsten (det høie Land) efter Tønde-Land, og i Marsslandene efter Demat-Antal; og, da det er nødvendigt, at Afgiften allevegne svares efter samme Maalestok, saa skal paa Gæsten en Tønde Land bestemmes til 260 Quadratroder, og i Marsslandene en Demat til 220 Quadratroder, begge efter Hamborger Maal, Roden 16 Fod lang; hvorefter altsaa enhver Landeiendom skal beregnes i Afgift-Registeret paa de Steder, hvor en eller anden Tønde-Demat eller Morgen-Maal finder Sted. Hvor Jorden allerede er tilbørligen ordnaalt, og Tønde- eller Demat-Antallet, efter Jordebog eller andre Documenter, med Visshed kan udfindes, lægges disse til Grund. Hvor dette ei er Tilfældet, skeer Angivelsen eller Ansættelsen efter Tønde-Rug eller Hvede Udsæd, og svares denne Afgift derefter saalænge, indtil den nøiagtig-

agtigere Beregning kan skee efter den Opmaaling, der saasnart muligt skal foretages. Ved Beregningen skal, for at undgaae Bræk, $\frac{1}{2}$ Tønde eller $\frac{1}{2}$ Demat, og derunder, ei bringes med i Anslag, hvorimod alle større Bræk skulle regnes for en fuld Tønde eller Demat.

§ 3. Naar Jordens Størrelse paa fornævnte Maade er bestemt, taxeres Værdien af Tønder eller Demater, nemlig;

	ei under	ei over
Adelige Herregaardsjorde (Hoffelder), klosterlige Lade- gaardsjorde, Cancellie-Godser, nedlagte Godser eller Domainers Parceller, ligeledes Kongens ved Arv. eller Tids- Kontrakt bortforpagtede Jorde, paa Gæsten, à Tønde .	50 Rbd.	100 Rbd.
og i Marsslandene, à Demat	50 —	150 —
Adelige og klosterlige Bønder- gaardsjorde, paa Gæsten, à Tønde	25 —	100 —
og i Marsslandene, à Demat	50 —	150 —
Jordene i Ainterne og Land- skaberne, à Tønde . .	25 —	100 —
og i Marsslandene overhoved, à Demat	50 —	150 —

I øvrigt finde følgende Mellemklasser fra $12\frac{1}{2}$ til $12\frac{1}{2}$ Rdlr. i Taxationen af Jordenes Værdie Sted, nemlig: $37\frac{1}{2}$, 50, $62\frac{1}{2}$, 75, $87\frac{1}{2}$, 100, $112\frac{1}{2}$, 125, $137\frac{1}{2}$ Rdlr.

§ 4. Taxationen og Ansættelsen til Afgift underfastes paa fornævnte Maade blot det dyrkede Land, nemlig, paa Gæsten, Ager, og Engeland, og i Marsklandene alt, saavel Pløie, som Græsnings-Land. Skovjorde (dog uden Hensyn til den derpaa værende Skov, som ei kommer i Anslag), Moser, Heber, Fælleder, udyrkede Geestenge, Uden-Digesland, Damme og Søer, forøge blot den øvrige Jords Værdie, naar denne ei allerede er anslaaet til den høieste Værd; men i og for sig selv ansættes de ei til Afgift.

§ 5. Værdien af en Tønde eller Demat Land anslaaes efter en Middelpriis til Penge, saa at i de af flere Kirkesogne tilsammentagne Districter, eller i de til eet Sogn hørende Byer, eller, hvor Jordbundens alt for store Forskjellighed skulde gjøre det nødvendigt, Byevliis den Jord, der er omtrent af lige Godhed, sammenlignes, og i Tønde eller Demat ansættes til den Værdie, som Jorden sædvanligviis gjælder i Districtet. Derpaa tages det i Betragtning, hvad enhver Jordeier ellers maatte besidde af de i § 4 nævnede Dele, der ei skulde anslaaes efter Tønde eller Demat, og den Jord, der ei i og for sig selv alt er taxeret til den høieste Priis, anslaaes til den derved forøgede Værdie. § 6.

§ 6. Jordafgiften ansættes overhoved paa følgende Maade, og svares saavel af Besiddere, som Fæsteeiere og Arvesorpagtere:

Af hver Tønde eller Demat Land, taxeret til Værdie:
af 25 Rdlr. svares i Jordafgift 1 Sk.

— 37 $\frac{1}{2}$ — — 1 $\frac{1}{2}$ —

— 50 — — 2 —

— 62 $\frac{1}{2}$ — — 2 $\frac{1}{2}$ —

— 75 — — 3 —

— 87 $\frac{1}{2}$ — — 3 $\frac{1}{2}$ —

— 100 — — 4 —

— 112 $\frac{1}{2}$ — — 4 $\frac{1}{2}$ —

— 125 — — 5 —

— 137 $\frac{1}{2}$ — — 5 $\frac{1}{2}$ —

— 150 — — 6 —

Contracter eller Forskrivninger, i hvilke Udstederne maatte have lovet, i Henseende til tilkommende Paalæg, at træde i Contrahentens Sted, finde ingen Anvendelse ved denne Afgift.

(Fortsættelsen følger.)

Ved Reskript af 7 Januar d. A. til Amtmanden over Friderikstads og Smaalehnenes Amter, er det til-
ladt: at den, ved Reskript af 19 Marts 1784, for Fæ-
gemændene i Tronvig og Horten bestemte Tæxt maa,
indtil videre, paa 5 Aar saaledes forhøjes, at den for

Over.

Overfartens Besørgelse, fra Paaske til Mikkelsdag, tilstaaes for Færgeren 1 Rdlr. 48 S., for den store Baad 60 S. og den lille Baad 48 S., og fra Mikkelsdag til Paaske, for Færgeren 2 Rdlr. 24 S., for den store Baad 90 S. og for den lille Baad 72 S.

Det har behaget Hs. Majestæt ved Resolution af 31 Decbr. f. A., indtil videre at tilstaae samtlige criminelle Fanger i Danmark og Norge en Forhøielse af 2 Sk. dagligt i Tillæg til de dem, ved Forordningen af 5 April 1793, tillagte 6 Sk.

Hs. Majestæt har ved Resolution af 10 Decbr. f. A. behaget allernaadigst at fastsætte følgende Bestemmelser, i Henseende til Betaling for Borgerkabs-Brevs Udstedelse:

- 1) At Kjøbmænd eller Groshandlere, de der holde aaben Boed, Wiinhandlere, og øverhovedet alle de, hvis Borgerkabs-Brev skrives paa stemplet Papiir til 3 Mk., skal betale for Borgerkabs-Brevets Udstedelse
 - a) til Magistraten 10 Rdlr. b) for Stads-Seglet 1 Mk. 8 Sk. c) til Raadstue- eller Byeskriveren, for Indtegning i Protocollen, 2 Rdlr.
- 2) At Brændeviinsbrændere, Øltappere og Spekthøkere, hvis Borgerkabs-Brev herefter skrives paa stemplet Papiir til 24 Sk., skal betale for Borgerkabs-Brevets

vets Udstedelse a) til Magistraten 6 Rdlr. b) for Stads-Seglet 1 Mk. c) til Raadstue- eller Byeskriveren, for Indtegning i Protocollen, 1 Rdlr.

3) At Haandværkere og Fabrikanter, saa og Kjelder-mænd, som ingen bestemt Næringsvei bruge, hvis Borgerstabs-Document skrives paa stemplet Papiir til 12 Sk., skal betale for saadant Documents Udstedelse a) til Magistraten 2 Rdlr. b) for Stads-Seglet 12 Sk. c) til Raadstue- eller Byeskriveren, for Indtegning i Protocollen, 3 Mk.

4) At Commissionairer skal betale for Borgerstabs-Brevs Udstedelse a) til Magistraten 25 Rdlr. b) for Stads-Seglet 3 Mk. og c) til Raadstue- eller Byeskriveren, for Indtegning i Protocollen, 4 Rdlr.

Hvilket ved Placat fra det danske Cancellie, under 14 d. M., bliver bekjendtgjort.

Ved Reskript af Gaars Dato til Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjælands Stift, er det fastsat: at de 2 Underlærere ved Helsingørs Latinskole maae tillægges det ledige nederste Hører-Embeds visse og uvisse Indkomster, imod at besørge dette Embeds samtlige Forretninger, saavel i Skolen, som i Kirken, Skolens Cantortjeneste indbegreben; dog at denne Bestemmelse skal ophøre, saasnart Omstændighederne fordre det.

Blan-

Blandede Efterretninger.

Under 31 Decbr. f. A. har Hs. Majestæt, efter Ansøgning, allernaadigst tilladt Instructeur og Skuespiller F. Schwartz, paa hans Provincial-Theater, at opføre Skuespil, saavel Løverdags Aften som andre Aftener for heilige Dage, Bededagen og dens foregaaende Aften, samt Aftenerne i den stille Uge, alene undtagne.

Den 7 d. M. er Justitsraad og Deputeret i det danske Cancellie, E. Knudsen, tillagt kongelig Befaling at indtræde som Medlem i den, ved Forordningen af 4 August 1788, anordnede General-Indquarterings-Commission.

Under 31 Decbr. f. A. have Müller & Narbye, af Kjøge, erholdet Tilladelse til, med deres Skuespiller-Selskab, for indeværende Vinter, at opføre Skuespil sammesteds, imod af det derfor indkommende at erlægge 10 Procent, som deles lige imellem Kjøge Byes og Amtets Fattig-Kasse. Under 6 d. M. have de samme erholdet en lige Tilladelse for Næstved Kjøbstad, og under 31 Decbr. f. A. har J. Reitzenstein, Borger i i Ribe, erholdet en lige Tilladelse at opføre tyske Skuespil i Slagelse.

Fredagen den 7 Januar forelæste Hr. Justitsraad Liungberg, i Videnskabernes Selskab, sin Observation paa Mercurs Gang forbi Solen den 9 Novbr. 1802. Hr. Professor og Doctor Münter forelæste en kort Beretning om, hvad der i de senere Tider er skeet til at forklare de persopolitanske Steenskrifter.

Under Stiftamtmand Geheimeraad Guldbergs Op-
syn, og ved Horsens Havne-Commissions Bestræbelser,
er denne Byes Havnevasen i den senere Tid betydeligen
forbedret. I Aaret 1785 var Horsens Fjord indtil Aa-
strømmen ikkun 3 til 5 Fod dyb paa en Strækning af
418 Favnes Længde, og Aastrømmen selv langs med Byen
ikkun 2 a 3 Fod dyb paa 554 Favnes Længde. Nu
derimod er Fjorden saavel som Aastrømmen, formedelst
Opmudring og Inddæmning, bragte paa deres hele Læng-
de til 60 Fods Brede og 8 Fods Dybde. Skibe paa
20 Commercelæster gaae nu ladte op i Aaen, ja endog
op i Aastrømmen til deres Eieres Huse. Skibe indtil
60 Commercelæster drægtige kunne ligge i Winterhavn
ved Byen. Omtrent 34 Fartøier, tilhørende Horsens
egne Borgere, have aarligen havt Winterleie der i Aa-
rene 1801 og 1802, foruden 2 eller 3 Skibe, tilhø-
rende Andre. Desforuden bygges og fjolhales nu Byens
Skibe sammesteds, hvilket tilforn maatte skee paa andre
Steder. Saaledes er der i Aarene 1797 til 1799,
for.

foruden endeel mindre Fartøier, bygget 3 Skibe, hvoraf et var 39, et $41\frac{1}{2}$ og et 49 Commercelæster drægtigt, og i de sidste Aaringer ere 9 udenbyes Skibe, fra 20 til 40 Læster, sortørrede og fjølhaalede. Grundene staae godt og findes ikke at udskyde, naar de kun aarligt gennemgaaes med Maskinen, som borttager hvad Tang fra Søen og Ureenlighed fra Byen deri maatte nedflyde. Arbeidet har, efter Havnecommissionens Opgivende, kostet 22.820 Rdlr., hvoraf Havnekassen nu ikkun skylder 3.550 Rdlr.

Disse med saamegen Virksomhed og Held udførte Forbedringer ere af General-Toldkammeret allerunderdanigst foredragne Hs. Majestæt, som derpaa igjennem bemeldte Kammer, under 22 Decbr. f. A., har, til Stiftsbefalingsmanden over Aarhus Stift, Geheimeraad Høegh Guldberg, ladet udsærdige følgende Reskript:

"Vor synderlige Gunst tilførn. De usfortrødne og uafbrudte Arbeider, som Havnecommissionen i Horsens, og i Særdeleshed dens Formand, Raadmand Kruse, have under Din Overbestyrelse foretaget for at fordybe og inddæmme Horsens Fjord og dens Aastrøm, saaledes at Skibe baade deri kunne have Winterhavn, og ladte gaae meget høiere op til Byen end tilførn, ere Os af Bort vestindisk-guineiske Rente- og General-Toldkammer udførligen foredragne, og af Os med allerhøieste Bifald og Velbehag anseete, hvilket Vi herved give Dig tilkjende,

kjende til Underretning for Dig selv, og til Bekjendtgjørelse for alle Bedkommende. Dermed seer Vor Willie ic."

Og da General-Toldkammeret tillige foredrog de senest fortsatte Forbedringer ved Randers Havnevaesen, som fornemmeligt bestaae i betydelige Opmudringer fra Randers op ad Guden-Aae i en Strækning af $6\frac{1}{2}$ Mil, hvorved 12 Grunde, som kun vare af $1\frac{1}{2}$ til 2 Fods Dybde, ere bragte til 16 a 18 Fods Brede og 4 Fods Dybde, og saaledes denne hele Strækning bleven farbar for store ladte Pramme, behagede det Hs. Majestæt end videre at befale: at Marmortavler, med passende Indskrifter, skulle af General-Toldkammeret besørge opsatte paa Raadstuerne i Horsens og Randers, til Erindring om disse Byers Havnesforbedringer og om de Mand, som have bestyret samme.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 31 Decbr. er Cand. Theol. H. Schou beskikket til Missionarius ordinatus i Grønland. Den 7 Januar, Departements-Chef i det danske Cancellie, Justitsraad P. J. Monrad, til Deputeret sammesteds; Assessorerne i Kjøbenhavns Hof- og Stadsret, Justitsraaderne H. Heger og N. Stabel, til Etatsraader; Assessorerne i samme Ret, F. D. S. Fleischer, J. Stendrup, D. F. Feddersen og A. B. Rothe, til Justitsraader; Secretairen ved samme Rets Drev, og Skiftefriver-Contoir, D. C. Borch, til vir-

kelig Cancellie-Assessor med Rang med No. 12 i 7de Klasse; Fuldmægtigen ved samme Contoir, R. P. Elser, til Archivarius ved bemældte Ret. Den 14 Jan., Sognepræsten til Domkirken i Schlesvig, Provst M. S. Pajsen, beklædet til anden Pastor ved St. Petri tyske Kirke i Kjøbenhavn; Cand. Theol. P. Friis confirmeret til Personel-Kapellan for Beder og Malling Menigheder i Aarhus Stift.

Under det tydske Cancellie: Den 7 Januar er Archivarius A. Røster, i Krefpe, confirmeret som valgt Sognepræst sammesteds; Cand. Theol. J. S. Otens ligeledes som valgt Diaconus ved Stadskirken i Krefpe. Den 11, Underrets-Advocat J. E. Hasse, i Kiel, og keiserlig Notarius F. D. H. Ehlers, i Altona, meddeelte Tilladelse at øve Notarial-Forretninger i Hertugdømmene.

Under Generalitetet: Den 7 Januar er den ved det syenske Regiment sette Dragoner staaende Second-Lieutenant, v. Hegelund, forundt Premier-Lieutenants Character.

Under General-Toldkammeret: Den 4 Jan. er Skisteforvalteren paa de danske vestindiske Øer, E. L. Smidt, udnævnt til virkelig Kammerraad; E. Severin til Controlleur og Over-Told- og Consumtionsbetjent i Gladsbørand.

Med dette No. følger en fransk Publication til Deserteurerne af den franske Marine,